

Tuottavuusohjelma 2013-2016

Tilannekatsaus 13.10.2014

Valtuustoseminaari
Raija Voutilainen

Kertausta; tausta ja lähtökohdat tuottavuusohjelmalle

Tausta

- Erikoissairaanhoidon ylikäytöstä johtuva kustannusten vinouma ja kenties osittain siitä johtuva kalleus
- kestämatön tilanne kuntien kannalta

Tavoitteet

- Tuottavuuden ja hoidon vaikuttavuuden parantaminen
- erikoissairaanhoidon ylikäytön purkaminen
- kuntalaskutuksen kasvun alentaminen
- integroidut hoitopalvelut
- hoitoketjujen parantaminen ja raja-aitojen poistaminen

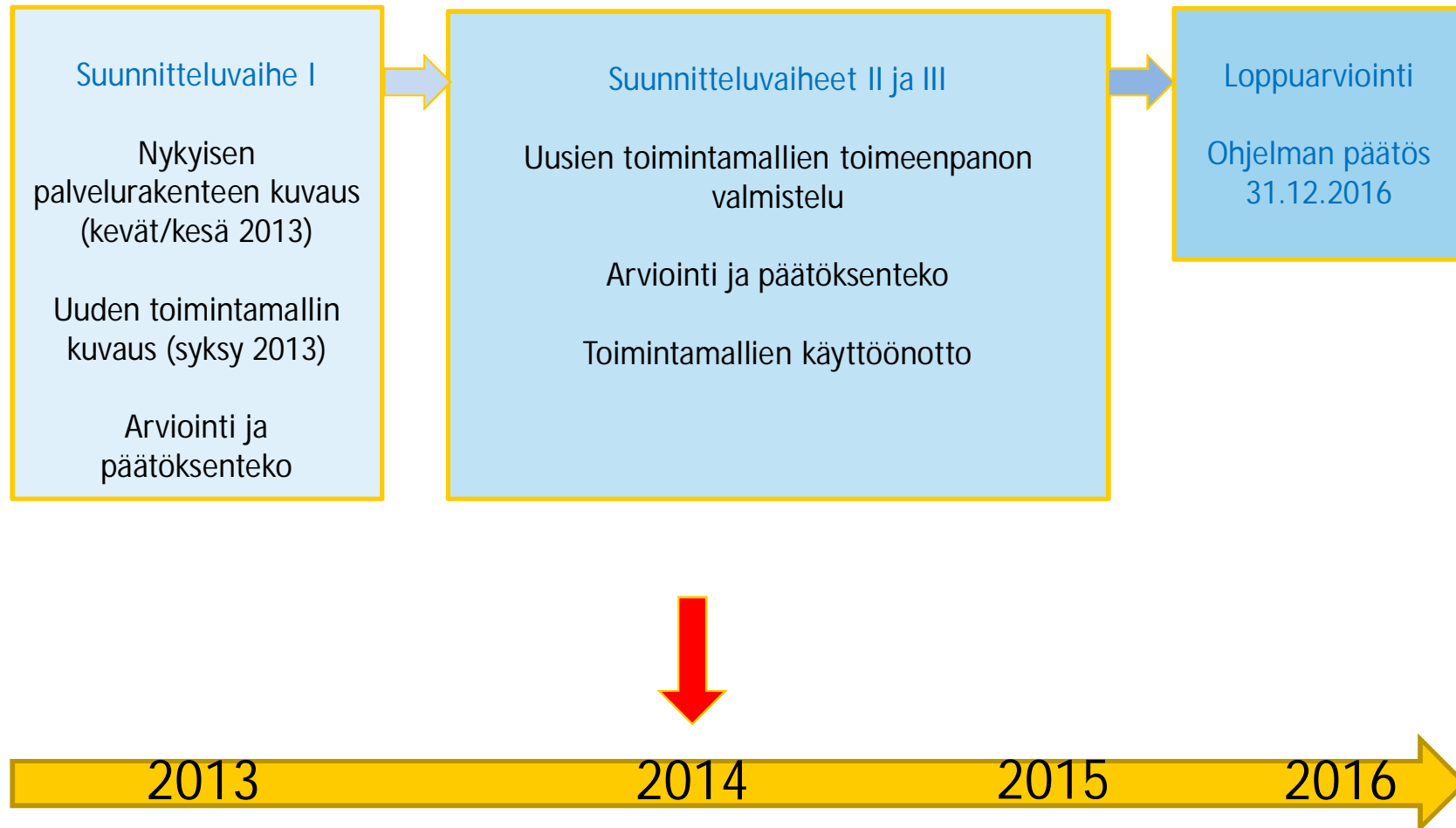

Kertaus:

Keskeistä tuottavuuden kehittämisessä

- **Tehdään kuntien kanssa yhdessä !**
- **Prosessien** sujuvuuden parantaminen
  - pullonkaulat, tarpeettoman odotuksen vähentäminen, ennaltaehkäisevän työn merkitys
- **Henkilötyön tuottavuuden** lisäys
  - Lean ajattelu /tarpeeton työ, kannustimet, resurssien oikea kohdentaminen
- **Kapasiteetin ja tilankäytön** tehostaminen
  - tilojen järkevä käyttö (tyhjän tilan aika!)
- **Päällekkäisyyksien** poistaminen
  - perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido
- **uudet toimintatavat**
  - leikkaukseen kotoa, viikko- ja päiväosastot, avohoitopainotteisuus, raskaiden laitusrakenteiden vähentäminen (sairaansijat)
  - omahoidon lisääminen
  - vapauttaa resurssia sinne missä eniten tarvitaan

Aikataulu / suunnitelma

Taloushaasteet

Jäsenkuntalaskutuksen kasvuprosentin muutos talousarviossa

- vuonna 2013 lisäys oli 5.2% (jäätin tavoitteesta 50%, mutta vuoden loppua kohti kirittiin)
- vuonna 2014 **max 2.6%** lisäys kuntalaskutukseen
- vuonna 2015 **max 1.0%** lisäys kuntalaskutukseen

KYS

Tuottavuusohjelma

Työyksiköissä tapahtuva tehokkuus ja ahkeruus

Asiakasprosessit ja palvelut

Muistihäiriöt Ensihoito ja päivystys Mielenterveys Kuntoutus Sisätaudit
Sydänsairaudet Äitiyshuolto Palliatiivinen hoito Leikkaustoiminta
Gastroenterologinen toiminta Avopediatria Kuvantaminen
LEAN ajattelu

TOIMINTOTYÖRYHMÄ
MIKROTASO

Yhteiset alueelliset potilaan hoitopolut, näitä on osittain määriteltä

Prosesseja tukevat toiminnot

Koko-hanke 15 D Saattohoitohanke Master Plan HRM
Henkilöstöohjelma, taloustyöryhmä, tilatyöryhmä, tietojärjestelmät
Hoitotyöyksikkö v. 2015

Tuottavuutta lisäävät toiminnot

Sairaansijojen vähentäminen koko alueella!, avohoidon lisääminen, PTH vahvistaminen, järjestämissuunnitelmaan sitoutuminen, sujuvat palveluprosessit, raja-aitojen kaataminen (asenne!)

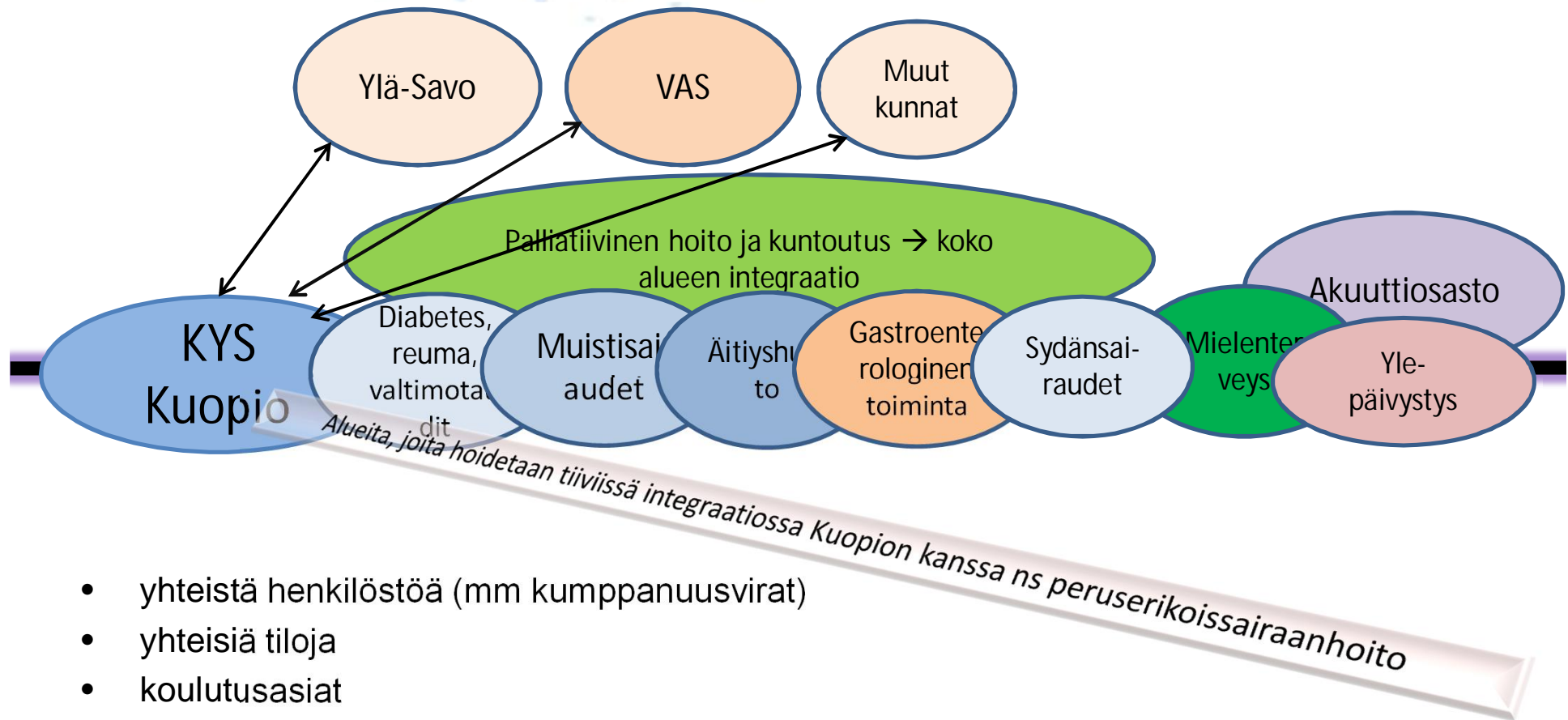
M
A
K
R
O
T
A
S
O

Johtoryhmä
Ohjausryhmä
Poliittinen päätöksenteko

Strategiatasoa
visio 2017
Toiminta osaksi yhteistä sotealuetta

Toimintojen yhtenäistäminen ja standardoidut käytänteet
Näyttöön perustuvat toiminnot

Yhteiset tuotantoyksiköt

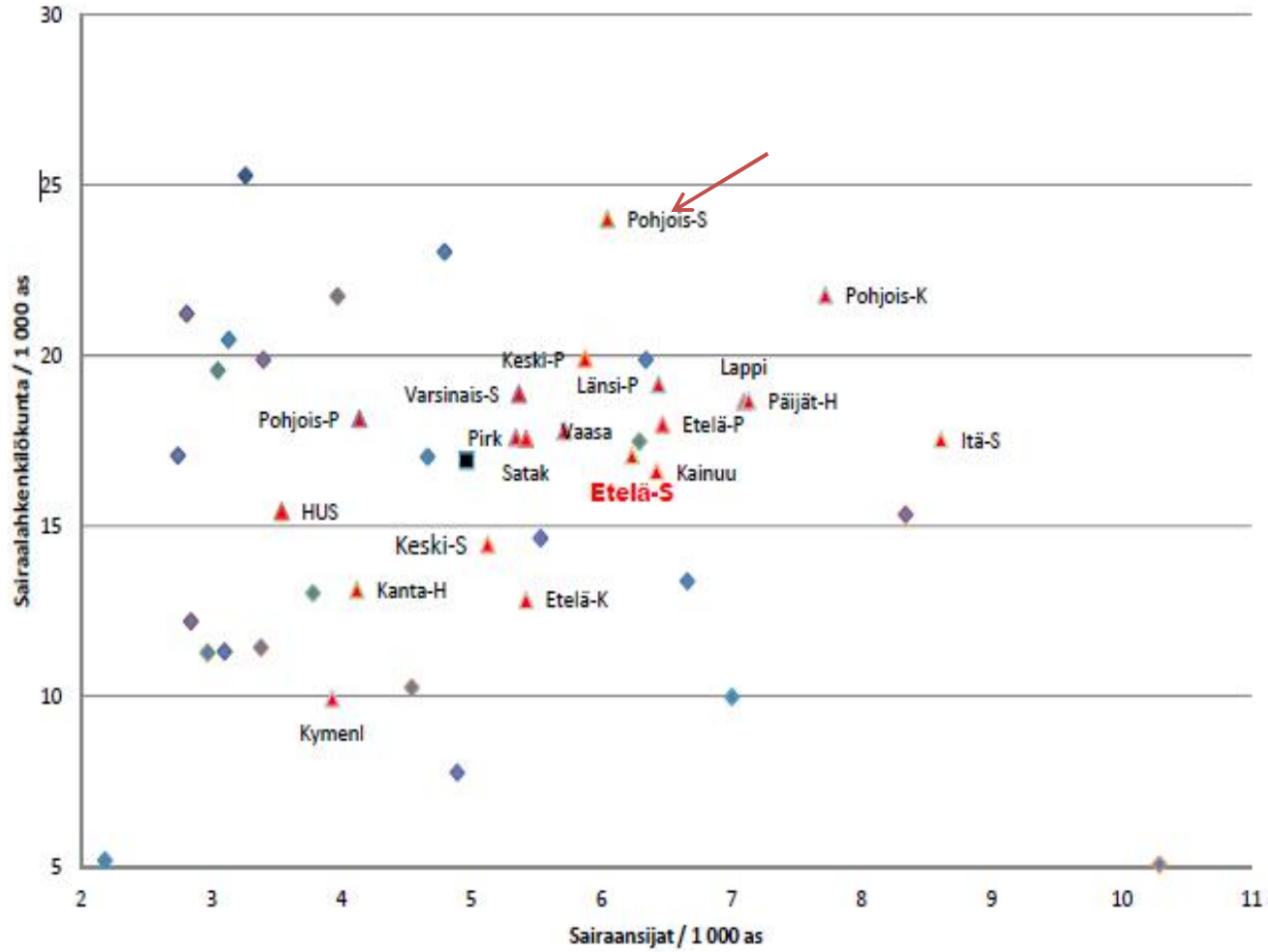

- yhteistä henkilöstöä (mm kumppanuusvirat)
- yhteisiä tiloja
- koulutusasiat

Resurssien kohdentaminen

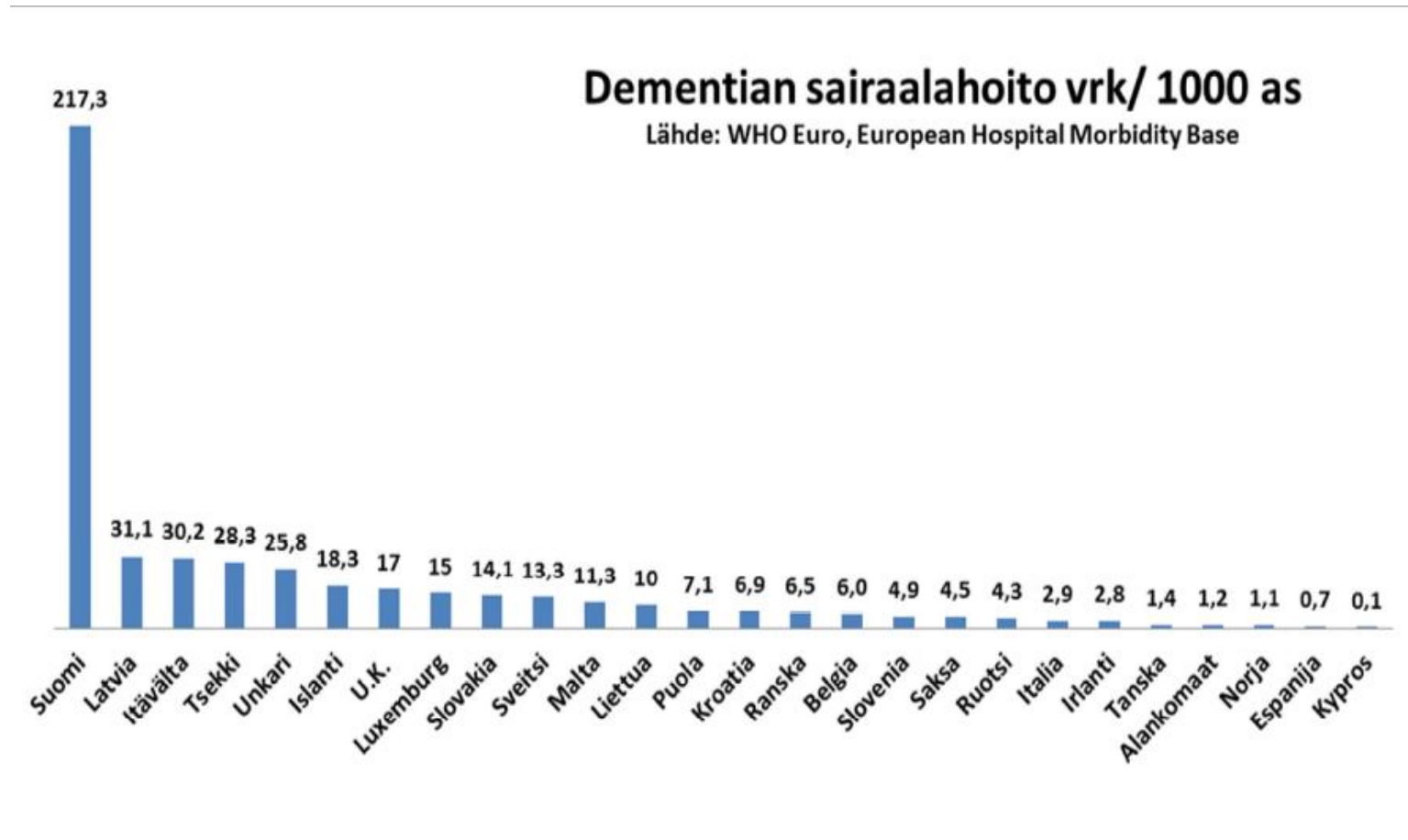
Sairaalalohenkilökunta / 1 000 as ja sairaansijat / 1 000 asukasta, OECD maat sininen, shp punainen, koko Suomi musta

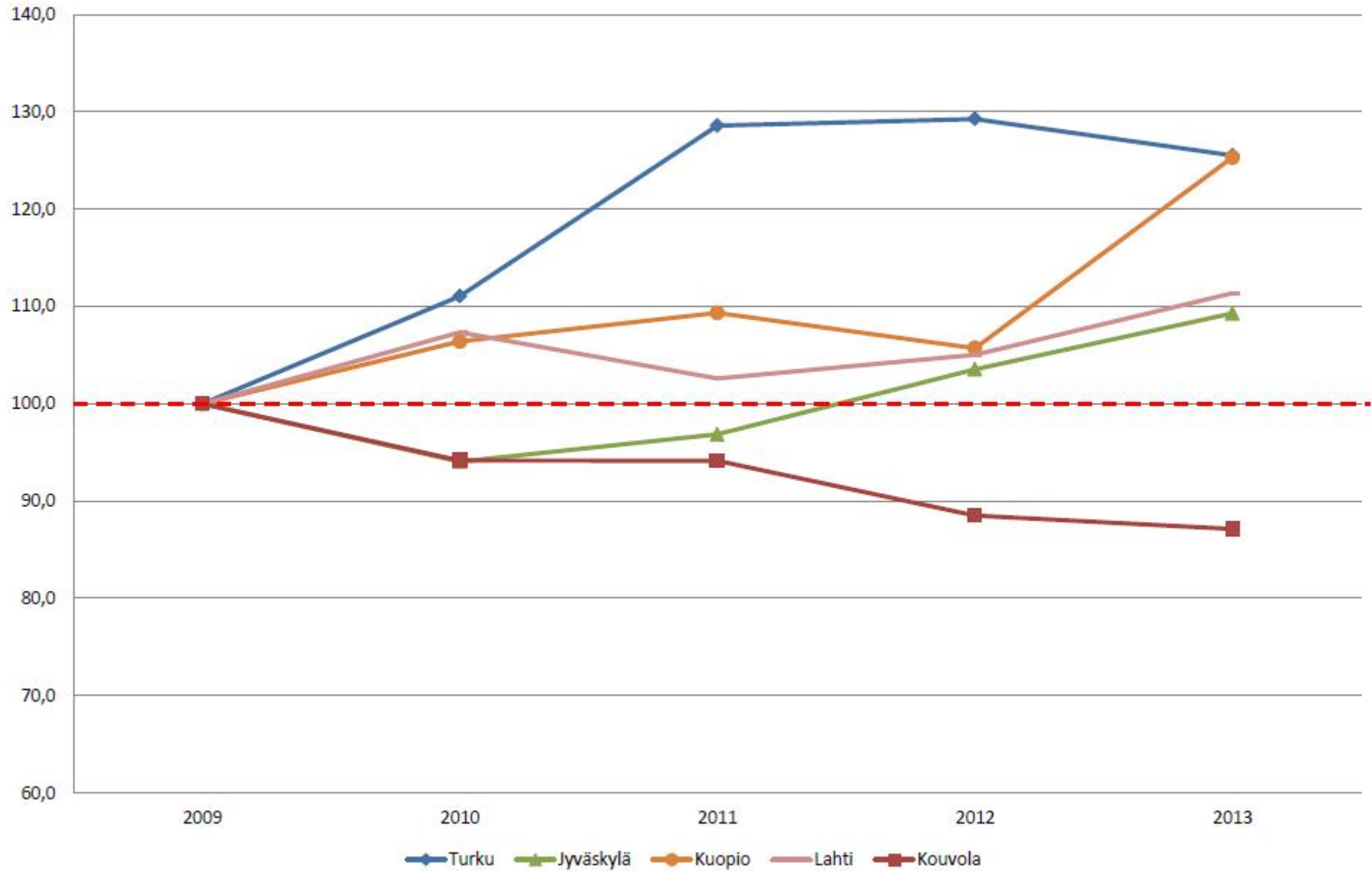

Paraneeko dementia vuodelevolla? **Resurssien kohdentaminen!**

Kotihoidon tuottavuus, oma tuotanto (2009=100)

Lähde: Kuntaliitto: 20 suurimman kaupungin
tuottavuusvertailu , tilanne 09.09.2014

Toimintatyöryhmät

- Muistisairauksien työryhmä
- Mielenterveystyöryhmä
- Sisätautien ryhmät; reuma ja diabetes
- Sydänryhmä
- äitiyshuollontyöryhmä
- Avopediatrinen ryhmä
- Kuvantamisryhmä
- Palliatiivinen työryhmä
- Päivystys- ja ensihoito
- Kuntoutustyöryhmä
- leikkaustoiminta

- Näiden lisäksi toimintaa tukevia ryhmiä; taloustyöryhmä, henkilöstötyöryhmä ja tilatyöryhmä

KYS

Mielenterveys

Heimo Viinamäki, ylilääkäri, KYS, pj.

- toteutettu merkittävät rakenteelliset uudistukset: kahden osaston lakkautus (Tarinan sairaalasta) → 19 sairaansijaa vähentynyt, 8 työpanoksen vähennys
- osastojen toiminnan lopetuksessa tavoiteltu 1,2 M€ vuosisäästöä
- avohoidon lisäys erityisesti tehostettuun avohoitoon
- nykyinen avohoitopainotteinen malli toimii hyvin, mutta toimiva avohoito ei merkitse valtavia kustannussäästöjä, mutta se on potilaille humanimpi ja sosiaalisia kontakteja säilyttävä vaihtoehto
- Mielenterveystalo-nettipalvelun (alueellinen sovellus) käyttöönotto valmistuu syksyllä 2014
- Pohjois-Savon kaikkien kuntien mielenterveyspalvelujen resurssit ja toimivuus arvioitu (esim. TOIVE-työryhmä)
- Depression ja skitsofrenian hoitopolkukuvaukset laadittu ja käsitelty kaikissa kunnissa.
- Nuorisopsykiatristen keskeisten häiriöiden hoitopolkukuvaukset valmiit, kuntaneuvottelut käynnissä
- **Laitoshoidosta avohoitoon siirtyminen lisää tuottavuutta. Laitoshoidon muutoksen taloudelliset hyödyt?**

Avopediatria

Sami Remes, oyl, KYS, pj.

- Kuopion kaupungin ja KYSin avopediatrisen toimintaan liittyvän integrointiasia käynnissä, VAS kumppanuusviran kautta integraatio jo tapahtunut, ISA lasten pkl jatkaa omanaan
- Yhteiset toimitilat suunnitteilla KYS lastentautien pkl:n viereen
  - Harjulan yleispediatrinen pkl siirtyisi KYSin tiloihin, yhteiset tilat käytettävissä syksyllä 2015?
  - organisaatorakenne auki (KPK-malli vai muu), neuvottelut kaupungin kanssa kesken
- **toimeksiannon laajentaminen**: lasten ja nuorten avomielenterveyspalvelujen kehittäminen yhdessä sosiaalitoimen kanssa Kuopiossa
- Uuden ”alatyöryhmän” aloituskokous tulossa marraskuussa

Sepelvaltimotaudin alueellinen hoitopolku

- Kehitetty alun perin yhteistyössä Kuopion kaupungin ja KYS-Sydänkeskuksen kanssa
- Muokattu koko shp:n tarpeita varten
- hoitoketjun jalkauttamiseen liittyvä koulutuskiertue terveyskeskuksiin aloitettu keväällä 2014 ja loppuu syksyllä.
- lisäksi järjestetään koulutuksia työterveyslääkäreille ja valtimosairauksien prevention kanssa tekemisissä oleville terveydenhuollon ammattilaisilla (hoitajat, farmaseutit yms.)
- <http://kuopiossa.fi/web/hoitopolku/sepelvaltimotauti>

Muistityöryhmä

- **Varhainen diagnoosi- matalan kynnyksen muistineuvolat** - muistihoitajien laaja seulonta ja ohjaus oikeaan tutkimuspaikkaan (omalääkäri tai pth:n muistiasiantuntijalääkäri
  - koulutetut **muistihoitajat**, PSSHP tarve 25 PTH avosektorille
  - **muistikoordinaattoriverkosto** riittäväksi (koulutus!)
- **Kattavampi PTH muistipoliklinikoiden verkosto** tavallisimpien muistisairauksien diagnosoimiseksi
- Geriatrien ja neurologien kouluttaminen, PTH erikoislääkärin virat, joustava yhteistyö avosektorin, paikallisen muistipoliklinikan ja kotihoidon kanssa, ”raja-aidat kaadetaan”
- **ESH muistipoliklinikat keskittyvät työkäisinä sairastuneiden diagnosointiin ja kaikenikäisten epätavallisten tautitilojen selvittämiseen**, kun lisätutkimukset ovat tarpeen tai PTH ei pysty järjestämään muistipoliklinikan toimintaa
- omaishoitajuuden tukeminen
- eri tasoista pitkäaikaishoitoa tarvitaan kustannuksista huolimatta

- **Nyt on jo tapahtunut myönteistä muistihoitajien ja koordinaattorien määrän sekä koulutuksen suhteen !**

Muistikoordinaattori- ja muistihoitajatilanteen vaikutus kustannuksiin

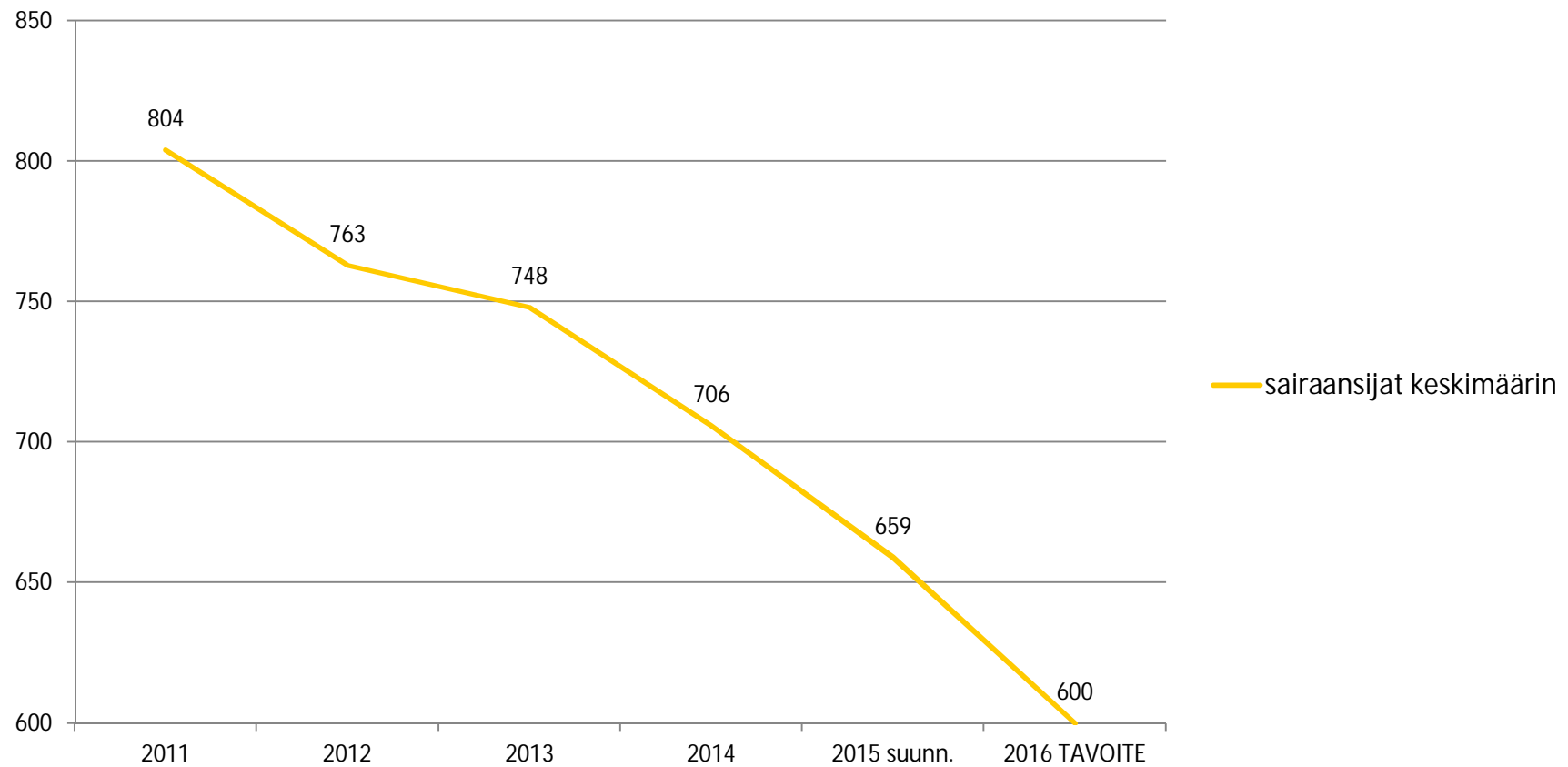
	Kunta X
Väestö	21 567
Yli 65-vuotiaat %	15
Yli 65-vuotiaat lukum. arvio	3235
Muistisairaitten osuus yli 65-vuotiaista %	259
Nykytilanne	
Muistihoitajat	1
Muistikoordinaattorit	0
Koulutus	
Muistikoordinaattorin koulutus	0
Suosituksen mukainen määrä (1/10 000as)	
Muistihoitaja	2
Muistikoordinaattori	2
Lisätarve	
Muistihoitaja	1
Muistikoordinaattori	2
Saavutettavat säästöt	
<u>Kotihoito</u>	2 072 000
Säästö muistikoordinaattorin tuella kotihoidossa olevan muistipotilaan kohdalla n 8000€/potilas (kotihoito n 24 000€/v, koordinaattorin tuelle n 16 000€/v)	
<u>Laitoshoito</u>	
Säästö laitoshoitoon siirtymisen viivästyisestä kotihoidossa muistikoordinaattorin tuella n 30 000€/v (laitoshoito 46 000€/v, kotihoito n 16 000€/v)	7 770 000

Sairaansijavähennykset vuosina 2011-2016 koko KYS

Toukokuu

Lähde: Kirsi Leivonen

KYS

Äitiyshuolto

Maija-Riitta Ordén, apulaisylilääkäri, KYS, pj.

- raskaana olevien päivystyskäyntejä pyritään vähentämään triage-/päivystyskättilöiden avulla
- **resurssit kohdennetaan korkean riskin synnyttäjiin**
- **kotikätilötoiminta** käynnistetty Kuopiossa keväällä 2014, tavoitteena vähentää synnytyksen jälkeisiä hoitopäiviä: hoitopäivissä jo havaittavissa vähenemää
- Naisten akuuttikeskus (NAK) aloitti toimintansa 08.09.2014. Naistentautien osasto ja synnytysosasto yhdistyivät naistenosastoksi. Sairaansijat vähenivät 10:llä
- syntymää edeltävä seuranta muuttuu avohoitopainotteisemmaksi Naisten akuuttikeskuksen myötä

Kuvantaminen

Juhana Hakumäki, osastonylilääkäri, KYS, pj.

- ✓ **v 2015 alusta lukien KYS-Kuvantamiskeskus tuottaa radiologisen natiivikuvanlausunnan** (40.000 tutkimusta/vuosi) **ja UÄ-diagnostiikan** (7.000 tutkimusta/vuosi) Kuopion kaupungille ja Kysterille (pl. Leppävirta) → Leppävirta nojautuu kuvantamispalveluissa Varkauden sairaalaan ja sopii integroitavaksi myöhemmin SOTE-integraation osana
- ✓ Kuvantamiskeskus aloittaa tk-lääkäreiden kuvantulkintataitoja kehittävän työpaikkakoulutuksen.
- ✓ toteutetaan korvamerkitysti viiden uuden radiologivakanussin turvin (sivukuluineen 450.000€/vuosi)
- ✓ säästö nykyiseen ostopalvelumalliin nähden 191.000€/vuosi (Kuopiolle n. 148.000€/vuosi, Kysterille 43.000€/vuosi)
- ✓ säästöä alueellisiin kokonaiskustannuksiin (KYSin kustannukset nousevat)
- ✓ Kuvantamiskäytännöt ja –indikaatiot arvioidaan uudelleen

KYS

Kuntoutus

Olavi Airaksinen, ylilääkäri, KYS, pj.

- **Alueellinen apuvälinepalvelu (AAPA)** voitaisiin käynnistää 2015 vuoden alusta.
- Aapa voisi olla merkittävä osa tarvikkeisiin, välineisiin ja niiden hankintaan sekä huoltoon liittyvää konkreettista tuottavuutta !
  - Jo olemassa oleva kustannus eri kunnista/kuntayhtymistä ja shp:n palveluyksiköistä siirretään yhteen paikkaan.
  - Tehostaa apuvälineiden tasapuolista saatavuutta ja laatua, apuvälineiden kiertoa, huoltoa ja puhdistusta sekä lisää apuvälineiden elinkaarta
- kuntoutuksen järjestäminen Pohjois-Savossa (malli suunnittelun pohjaksi):
  - erittäin vaativan kuntoutuksen osasto, KYS
  - vaativan kuntoutuksen osastot: keskittyvät yhteen paikkaan, hyödyntävät moniammatillista osaamista
  - perustason kuntoutus
  - kotiin tapahtuva kuntoutus (myös asumisyksiköt)

Leikkaustoiminta

Minnaliisa Niskanen, ylilääkäri, KYS, pj.

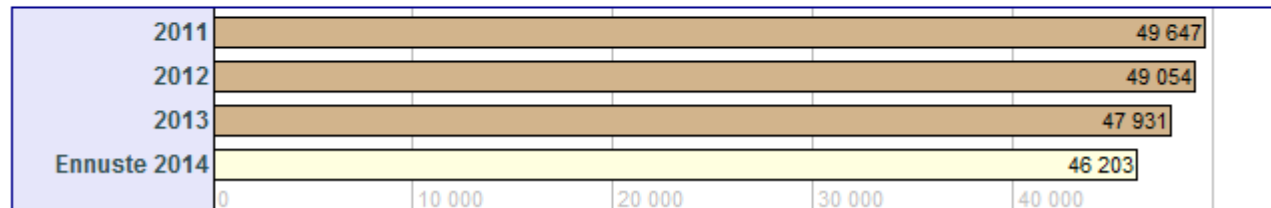
- Varkauden leikkaustoiminta päättyy 31.12.2014. Vuosi 2014 toteutetaan ma-to toimintana.
- Tarinan sairaalan leikkaustoiminnan lakkauttaminen kesällä 2015
- havaittujen 'pullonkaulojen' ratkaisut uudisrakennuksessa (käyttöönotto toukokuussa 2015)
- huomio salien käytön tehostamisessa, peruutusten minimoimisessa
- leiko- ja päiki-toiminnan lisääminen (vähentää mm. hoitopäiviä)
- tukemassa ToMu-hanke, Leikkuu-hanke
  - uudet toimintamallit, leikkauspotilaiden prosessien yhdenmukaistaminen, potilasturvallisuus
  - Tuloksena yhdenmukainen, laadukas ja turvallinen potilaskeskeinen hoitoprosessi -> leikkaustoiminnan teknisen tehokkuuden kasvaminen ja tuottavuuden parantuminen, tekijöinä ennakoitavuus, sujuvuus, riskien hallinta ja matala peruutusprosentti (Lean ajattelu). Yhdenmukainen prosessi käyttöön uudistilojen myötä v 2015

Vuodeosaston hoitajaksot ja päiväkirurgia

Ajalta: 01.01.2014 – 31.08.2014

Yksikkö: Kuopion yliopistollinen sairaala

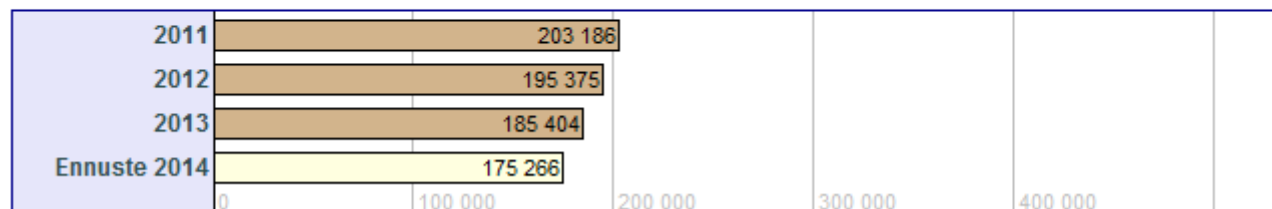

Nettohoitopäivät

Ajalta: 01.01.2014 – 31.08.2014

Yksikkö: Kuopion yliopistollinen sairaala

Jäsenkunnat: kuntakortti

Tammi - elokuu 2014

	Kertymä		Muutos kunta 14/13 (%)	Talous- suunn. yli/ali (%)	Muutos jäsen- kunnat 14/13 (%)	Oma toiminta 2014
	2013	2014				
KYS						
Hoitojaksot	28 468	27 174	-4,5	-4,2	-4,5	26 734
Hoitopäivät	119 292	110 889	-7,0	-5,2	-7,0	98 282
Pkl-käynnit	246 958	256 378	3,8	0,4	3,8	253 022
Leikkaukset	12 319	11 806	-4,2	-8,5	-4,2	
- elektiivinen	9 698	9 132	-5,8		-5,8	
- päivystys	2 621	2 674	2,0		2,0	
- päiväkirurgia	4 437	3 981	-10,3		-10,3	
Lähetteet	55 502	49 826	-10,2		-10,2	
- terveyskeskuksesta	27 874	27 142	-2,6		-2,6	
- yksityissektorilta	8 260	8 254	-0,1		-0,1	
- työterveyshuollosta	2 524	2 533	0,4		0,4	
- KYSin omasta yksiköstä	9 971	5 082	-49,0		-49,0	
- Ylä-Savon SOTEsta	3 012	3 233	7,3		7,3	
- Varkauden terveystoimesta	2 150	2 055	-4,4		-4,4	
- muusta sairaalasta	380	371	-2,4		-2,4	
- muilta lähettäjiiltä	1 331	1 156	-13,1		-13,1	
- päivystyslähetteet	15 941	15 287	-4,1		-4,1	
Leikkausjonoissa kauden lopussa	3 764	3 293	-12,5		-12,5	

KUOPION YLIOPISTOLLINEN SAIRAALA / JÄSENKUNTIEN MAKSUSUUDET V.2014

**KUOPION YLIOPISTOLLINEN SAIRAALA / JÄSENKUNTIEN
MAKSUSUUDET V.2014**

	Tilinpäätös 2013	Ennuste 2014	Talousarvio 2014	Ero €	Ero%	Kasvu € 13 vs. 14 ENN	Kasvu % 13 vs. 14 ENN
Iisalmi	16 105 272	17 500 000	16 277 306	1 200 000	7,37 %	1 400 000	8,7 %
Juankoski	7 131 200	6 700 000	6 986 629	-300 000	-4,29 %	-400 000	-5,6 %
Kaavi	4 620 515	4 700 000	4 715 949	0	0,00 %	100 000	2,2 %
Keitele	2 851 977	2 800 000	3 202 546	-400 000	-12,49 %	-100 000	-3,5 %
Kiuruvesi	7 579 589	8 800 000	7 918 161	900 000	11,37 %	1 200 000	15,8 %
Kuopio	134 705 767	134 000 000	137 088 078	-3 100 000	-2,26 %	-700 000	-0,5 %
Lapinlahti	10 709 614	10 900 000	10 916 497	0	0,00 %	200 000	1,9 %
Leppävirta	11 096 458	12 200 000	12 517 578	-300 000	-2,40 %	1 100 000	9,9 %
Maaninka	4 992 183	5 300 000	5 243 086	100 000	1,91 %	300 000	6,0 %
Pielavesi	5 965 242	6 800 000	5 958 908	800 000	13,43 %	800 000	13,4 %
Rautalampi	4 496 641	5 000 000	4 258 266	700 000	16,44 %	500 000	11,1 %
Rautavaara	2 544 863	2 600 000	2 347 149	300 000	12,78 %	100 000	3,9 %
Siilinjärvi	25 381 925	26 200 000	24 649 906	1 600 000	6,49 %	800 000	3,2 %
Sonkajärvi	3 632 220	3 700 000	3 780 256	-100 000	-2,65 %	100 000	2,8 %
Suonenjoki	9 407 658	9 500 000	8 987 921	500 000	5,56 %	100 000	1,1 %
Tervo	2 352 305	2 000 000	2 379 543	-400 000	-16,81 %	-400 000	-17,0 %
Tuusniemi	3 904 111	4 200 000	4 183 732	0	0,00 %	300 000	7,7 %
Varkaus	21 869 131	20 500 000	22 018 482	-1 500 000	-6,81 %	-1 400 000	-6,4 %
Vesanto	3 403 909	3 300 000	3 238 457	100 000	3,09 %	-100 000	-2,9 %
Vieremä	3 049 585	3 000 000	3 098 550	-100 000	-3,23 %	0	0,0 %
YHTEENSÄ	285 800 165	289 900 000	289 766 998	100 000	0,03 %	4 100 000	1,4 %

Jäsenkunnat 1-8/ 2014

	Tuotelkm 2013	Laskutus 2013	Tuotelkm 2014	Laskutus 2014	Muutos 2014/2013	Muutos% 2014/2013
Integroidut palvelut	1720	1 297 883	2809	3 755259	2 457 375	189,3
Medisiininen keskus	49 677	25 609 038	47 098	20 859412	- 4 749 626	-18,5
Netto					-2 292 251	

Muuta ajankohtaista

- iho- ja allergiatyöryhmä suunnitteilla
- jatkossa 15D mittaritiedon hyödyntäminen työryhmissä
- paperiton sairaala
- sihteeri- ja konekirjoitustyön uudistus
- avohoidon kehittäminen (Avoke)
- hoitotyön yksikkö v 2015